

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Α΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)

ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)

ΤΡΙΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2013

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΣΠΕΡΙΝΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΚΕΙΜΕΝΟ

[Οι Νέες Τεχνολογίες στη ζωή μας]

Το ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι: τι είδους αλλαγές έχουμε με την **ανάπτυξη** των Νέων Τεχνολογιών; Ποια είναι άραγε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από τις συνέπειες της διείσδυσής τους στη ζωή μας; [...]

Είναι πολλά τα επιτεύγματα και οι καινοτομίες που έχουν **πραγματοποιηθεί** από τα πρώτα κίβλα βήματα της πληροφορικής.[...] Η εκμηδένιση των αποστάσεων, η διεθνοποίηση της οικονομίας και της πολιτικής ζωής καθώς και το άνοιγμα των κοινωνιών με τις απίστευτες για τους ανθρώπους παλαιότερων εποχών δυνατότητες επικοινωνίας και ανταλλαγής αγαθών - όχι μόνον υλικών, αλλά και πολιτιστικών - είναι μία πρωτόγνωρη σε έκταση πραγματικότητα.

Ζούμε ήδη στην εποχή που όλο και περισσότεροι άνθρωποι μπορούν μέσω του υπολογιστή και άλλων ηλεκτρονικών μηχανημάτων να κάνουν πολλές δουλειές από το σπίτι τους, να αναπτύσσουν οικονομικές συναλλαγές και σχέσεις με άτομα και επιχειρήσεις στην άλλη άκρη του κόσμου. Μπορούν να σπουδάσουν από απόσταση, να πραγματοποιούν συνέδρια και συζητήσεις μέσω της οθόνης του υπολογιστή. Επιπλέον, να συμμετέχουν σε δημοψηφίσματα και έρευνες, να μελετούν κείμενα που βρίσκονται σε βιβλιοθήκες άλλων κρατών, να ζητούν, οποιαδήποτε στιγμή το θελήσουν, πληροφορίες ή συμβουλές από ειδικούς της επιλογής τους, οι οποίοι

βρίσκονται σε διαφορετικούς και μακρινούς τόπους, να εγχειριστούν με τη βοήθεια κάποιου ειδικού χειρουργού από μακριά.

Έτσι, το άτομο, με το άνοιγμα αυτό των ανθρωπινων συνόρων και τη διασύνδεσή του με μακρινούς τόπους και ανθρώπους, εκτίθεται σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Αναγκάζεται, λοιπόν, να διαχειριστεί διαφορετικά τον εθνοκεντρισμό¹ του. Το αν αυτό το πλεονέκτημα θα έχει θετικά αποτελέσματα, αν θα συμβάλει δηλαδή στην καλλιέργεια των δημοκρατικών και ανθρωπιστικών αξιών, στο σεβασμό της διαφορετικότητας των ατόμων, των λαών και των πολιτισμών, ή αν, αντίθετα, θα χρησιμοποιηθεί περισσότερο για να **κυριαρχήσει** ο δυνατός πάνω στον αδύνατο και να ικανοποιηθούν τυφλά οικονομικά συμφέροντα, αυτό είναι ζήτημα, στο οποίο δεν μπορεί να απαντήσει από μόνη της η τεχνολογία.

Όπως και να έχει πάντως το **πράγμα**, η άρνηση να αναγνωρίσουμε τις εξελίξεις και η αμυντική στάση, εξαιτίας του φόβου της διάβρωσής μας από τους άλλους, είναι μια λύση που οδηγεί στην απομόνωση. Από την άλλη πλευρά, χρειάζεται να επαγρυπνούμε και να αγωνιζόμαστε με θετικό προσανατολισμό και ωριμότητα, ώστε να γινόμαστε δημιουργοί της πραγματικότητας που θα καταξιώνει² τον άνθρωπο και όχι εκείνης που θα τον παγιδεύει, στην απληστία και την αλαζονεία, στον εγωκεντρισμό, στην αδιαφορία για το διαφορετικό, το Έτερο, αλλά και στην «ύβρι³» απέναντι στη φύση.

Α. Ράπτης - Α. Ράπτη «Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας», τ. Α΄, Αθήνα 2007, σελ. 14-18 (Διασκευή)

---

¹ εθνοκεντρισμός: η τάση του ατόμου να χρησιμοποιεί τους κανόνες και τις αξίες της δικής του κοινωνικής ομάδας, ως μέτρο αξιολόγησης των κανόνων και των αξιών άλλων κοινωνιών.

² καταξιώνει: προσδίδει αξία

³ ύβρι: υπέρβαση των ορίων, αλαζονεία

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια (80-100 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 60-80 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος της τελευταίας παραγράφου του κειμένου: «**Από την άλλη πλευρά, χρειάζεται να επαγρυπνούμε και να αγωνιζόμαστε με θετικό προσανατολισμό και ωριμότητα, ώστε να γινόμαστε δημιουργοί της πραγματικότητας που θα καταξιώνει τον άνθρωπο και όχι εκείνης που θα τον παγιδεύει, στην απληστία και την αλαζονεία, στον εγωκεντρισμό, στην αδιαφορία για το διαφορετικό, το Έτερο, αλλά και στην «ύβρι» απέναντι στη φύση**».

Μονάδες 15

B2. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της δεύτερης παραγράφου: «**Είναι πολλά τα επιτεύγματα ... πρωτόγνωρη σε έκταση πραγματικότητα**».

Μονάδες 6

B3. Να εντοπίσετε δύο σημεία επίκλησης στο συναίσθημα στην τελευταία παράγραφο: «**Όπως και να έχει ... απέναντι στη φύση**» και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

B4. α. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις, να βρείτε ένα συνώνυμο, που να αποδίδει το νόημα του κειμένου:
ανάπτυξη, πραγματοποιηθεί, κυριαρχήσει, πράγμα
(Μον. 4)

β. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις, να βρείτε ένα αντώνυμο:
παλαιότερων, συμμετέχουν, μακρινούς, άρνηση
(Μον. 4)

Μονάδες 8

Γ1. Σε ένα κείμενο (400-500 λέξεις), που θα δημοσιευθεί ως άρθρο στην ιστοσελίδα του σχολείου σας, να αναλύσετε ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, τα θετικά και τα αρνητικά αποτελέσματα της χρήσης του Διαδικτύου στη ζωή μας.

Μονάδες 40

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Α΄ ΕΣΠΕΡΙΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μόνον με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ